

A záróvizsga szabályai történelem BA szakon

Általános szabályok:

A történelem BA szak befejezéseként a hallgatók záróvizsgát tesznek. A záróvizsgára való bocsátás előfeltétele és része egy történelem szakos záródolgozat (szakdolgozat).

A záródolgozatot szóban is meg kell védeni. A záróvizsgán a záródolgozat megvédésén kívül a hallgatók a megszerzett történettudományi ismereteiket szóbeli vizsgán bizonyítják.

A záróvizsga szóbeli része:

A záróvizsgán a hallgatók a történelem alapképzés szakmai törzsanyagából álló témakörökből, ill. tételekből vizsgáznak a következők szerint:

A záróvizsga tételek 3 témacsoportba, a témacsoportokon belül témakörökbe rendeződnek. A témacsoportok: Ókori és középkori történelem; Korai újkor és újkor történelem; 19-20. századi történelem. A hallgató a 3 témacsoportból egy-egy témakört előzetesen kiválaszt úgy, hogy a választott témakörök között legyen legalább egy magyar és legalább egy egyetemes történeti témakör. A záróvizsgán a választott témakörökhöz rendelt tételekből történik a tételhúzás. A hallgató a záróvizsgán mindhárom tételből vizsgázik.

A témakörökre a jelentkezéseket a záróvizsga félévében kell leadni írásban az adott félév szorgalmi időszakának 8. hetéig: Kapi Péter, kapi.peter@arts.unideb.hu

A záróvizsga jegye

A záróvizsga jegyét az alábbi részjegyek számtani átlaga adja:

- a) a záródolgozat szóbeli védésének jegye
- b) a három szóbeli tétel egy-egy jegye.

Ha a záróvizsgán bármelyik részjegy elégtelen, akkor a záróvizsga jegye is elégtelen.

A záróvizsga-bizottság

A záróvizsga bizottság elnöke a Történelmi Intézet vezető oktatója, a bizottság tagjait az intézetigazgató jelöli ki az intézet oktatói közül. A záróvizsga-bizottság tagja továbbá az intézet igazgatója által felkért külső tag is. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét.

Szóbeli témakörök és tételek a BA záróvizsgához

I. témacsoport: Ókori és középkori történelem

Görög történelem témakör

1. Spárta Xenophón és Plutarchos művei tükrében
2. A nagy görög gyarmatosítás okai és lefolyása
3. Az athéni demokrácia kialakulása Drakóntól Ephialtésig
4. A görög-perzsa háborúk.
5. Nagy Sándor és a hellénisztikus birodalmak.

Római történelem témakör

1. A római köztársaság intézményrendszere
2. A római állam intézményrendszere a császárság időszakában
3. A római mezőgazdaság és ipar (Kr.e. 2. – Kr.u. 2. század)
4. A római társadalom a Kr.u. 1-3. században
5. Római hadtörténet

Európa története a feudalizmus korában témakör

1. A középkor és a feudalizmus fogalma a történetírásban
2. Népvándorlás és barbár államok. A kora középkori állam, a frank birodalom. Állam és egyház
3. Gazdaság és társadalom. A hűbériség kialakulása és jellegzetességei. A korai középkori kultúra.

4. Bizánc a korai középkorban

5. Közép-és Kelet-Európa a IX–XI. sz.-ban

A magyar nép és Magyarország története 1301-ig témakör

1. A magyar őstörténet vitás kérdései, az őstörténeti kutatás fő irányai és eredményei.
2. Történeiszviták a honfoglalásról valamint a IX-X. századi magyar
3. Magyarország beilleszkedési esélyei Európába, a beilleszkedési folyamat korlátai és eredményei a XI-XII. századi államszervezés példáján.
4. Magyar külpolitika az Árpád-korban és kapcsolódása az európai politikához.
5. A magyarok hitvilága és műveltsége a XIII. század közepéig. A kereszténység Európa a rendiség korában témakör

1. A középkor technikai és gazdasági átalakulása a 11. sz.-tól

2. A rendiség kialakulása, a rendi átrétegződés. Társadalmi változások a rendiség korában: nemesség, polgárság, parasztság.
3. A rendi állam típusai és intézményei Európában
4. A késő középkor, a 14–15. sz. problémái
5. A klasszikus középkor kultúrája, művelődése

Magyarország története 1301–1526 között témakör

1. Anarchia és konszolidáció a kései Árpád-korban (várrendszer, familiaritás, gazdaság és politika).
2. A gazdasági-társadalmi szerkezet átalakulása (a jogilag egységes nemesség és jobbágyság kialakulása, a mezőgazdaság, az ipar és a városfejlődés jellemzői).
3. Királyi hatalom és rendi politizálás 1301-1526 között.
4. A magyarországi külpolitika új kihívásai (török veszély, törekvés a közép-kelet-európai katonai-politikai koalíció megteremtésére).
5. A királyi udvar művelődéspártoló szerepe Zsigmond és Mátyás uralkodása idején. Gótika, humanizmus és reneszánsz.

II. témacsoport Koraiújkor és újkor történelem

A nagy földrajzi felfedezések és a reneszánsz kora témakör

1. A nagy földrajzi felfedezések előzményei és folyamatai. Európa korai gyarmatai
2. Nyugat és Dél Európa gazdasága a 16–18. században
3. Társadalmi viszonyok a 16–18. századi Európában
4. Közép-és Kelet-Európa gazdasági-társadalmi változásai a 16–18. században
5. Reneszánsz és reformáció Európában

Európa az abszolutizmusok korában témakör

1. Az abszolutizmus fogalma, értelmezése
2. Az abszolút monarchia típusai, konkrét berendezkedése néhány országban
3. Társadalmi konfliktusok a kora újkorai Európában (Németalföldi szabadságharc, angol "forradalom")
4. A felvilágosult abszolutizmus Közép-és Kelet-Európában

5. Szellemi megújulás és kultúra a kora újkorban. A felvilágosodás Európában

Egyetemes történelem a nemzetállamok születése és a polgári forradalmak korában témakör

1. A francia forradalom kitörésének okai, szakaszai, megítélése a történeti szakirodalomban
2. A francia forradalom és Európa, a napóleoni háborúk és hatásai
3. A Szent-Szövetség és a forradalmi mozgalmak az 1820-30-as években
4. A nemzeti egységmozgalmak Európában

5. Az 1848-as forradalmak és az amerikai polgárháború
Magyarország története 1526–1686 között témakör

1. Gazdaság a feudalizmus kései századaiban (Magyarország az európai gazdaság rendszerében).
 2. Társadalom a feudalizmus kései századaiban (a rendiség átalakulása, az örökös röghöz kötés rendszere).
 3. Törökellenes küzdelmek és a végvárrendszer jellemzői. Élet a hódoltságban.
 4. Az erdélyi állam és intézményrendszere. A fejedelemség külső kapcsolatai, vezető szerepe
 4. Reformáció, katolikus megújulás (ellenreformáció) a 16–17. században.
 5. Politikai programok, nádori politizálás és rendi törekvések a királyi Magyarországon a 16–17. században. A királyi Magyarország kiemelkedő politikus személyiségei és programjuk
- Magyarország története 1686–1790 között témakör
1. Magyarország a Habsburg-Monarchiában. Hatalmi politika és „berendezkedési tervek” a 17. század végén
 2. A Rákóczi szabadságharc és a kuruc mozgalmak szerepe, történeti értékelése.
 3. A 18. századi gazdaság és gazdaságpolitika jellemzői, értékelése.
 4. Rendiség, abszolutizmus, felvilágosult abszolutizmus (a rendi intézmények és a központi kormányzatok működése, a hatalomgyakorlás változatai, politika és társadalom).
 5. A művelődés tartalmi és szerkezeti átalakulása a 18. században.

Magyarország története 1790–1849 között témakör

1. Abszolutizmus és rendiség: A hatalmi rendszer és elmozdulásai (1790-1830)
2. A reformkor genezise – a reformmozgalom küzdelme a polgári átalakulásért
3. Polgárosodó társadalom a kései rendiség időszakában.
4. Programviták kora: politikai útkeresések és pártok az 1840-es években.
5. A „törvényes forradalom” – 1848 március-áprilisának alkotmányjogi, politikai és társadalmi következményei.

III. témacsoport 19-20. századi történelem

Magyarország története 1849–1918 között témakör

1. Polgárosodás az abszolutizmus korában.
2. A kiegyezéshez vezető utak és a kiegyezés megkötése.
3. A dualizmus politikai intézményei és politikai pártjai.
4. Az ipari forradalom Magyarországon.
5. Válságjelenségek a századforduló Magyarországon.
6. Magyarország az 1. világháborúban

Magyarország története 1918–1944 között témakör

1. Forradalom, ellenforradalom és a trianoni béke, 1918-1920.
2. Államberendezkedés, politikai viszonyok és külpolitika a Horthy-korszak első felében 1920-1931.
3. Gazdaság rekonstrukció Trianon után és a gazdasági világválság hatásai Magyarországon.
4. Társadalom, kultúra, életmód a két világháború közötti Magyarországon
5. Államberendezkedés, politikai viszonyok és külpolitika a Horthy korszak második felében, 1931-1939.
6. Magyarország a második világháborúban

Magyarország története 1944-től napjainkig témakör

1. Politikai intézmények és pártstruktúra az 1944-56 közötti Magyarországon.
2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc.
3. Kádárizmus: restauráció és a diktatúra működésének sajátosságai.
4. Gazdasági és társadalmi viszonyok Magyarországon 1945-1989.
5. Kulturális élet a Kádár-korszakban.
6. A rendszer válsága és összeomlása.

Egyetemes gazdaság- és társadalomtörténet a 19–20. században témakör

1. Az ipari forradalom fogalma és szakaszai
2. Nyugat-Európa gazdasága és társadalma a 19. században
3. Az ipari forradalom társadalmi és demográfiai hatásai
4. Kelet-Közép-Európa és Oroszország gazdasága a 19. században
5. Az első világháború gazdasági és társadalmi hatásai
6. A világgazdasági válság és hatása a nagyhatalmi erőviszonyokra

Egyetemes történelem 1918–1945 témakör

1. Az első világháborút lezáró békék és a nemzetközi kapcsolatok főbb kérdései az 1920-as években
2. A sztálinizmus politikai intézményrendszere
3. A totális diktatúrák értelmezési lehetőségei a történeti irodalomban. Az olasz fasizmus és a német nemzetiszocializmus hatalomra jutása és a rendszer kiépülése
4. A második világháború általános és közvetlen előzményei
5. Katonai események és frontok Európában
6. Az Európán kívüli világ hadszínterei a háború idején

A hidegháború kora témakör

1. A második világháborút lezáró békék
2. A hidegháború: fogalma, szakaszai
3. A Szovjetunió 1945 után
4. Az európai integráció
5. Kelet-Európa szovjetizálása
6. A gyarmati rendszer szétesése és a "harmadik világ"